

Datum
2020-12-23
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2020-15801

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

**Remiss från Socialdepartementet - Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna, Ds 2020:27
STK-2020-1625**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Regeringskansliet har berett Malmö stad möjlighet att yttra sig över förslag om att efterlevandestöd inte ska lämnas för barn eller unga som får vård eller boende som bekostas av det allmänna, enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller som får vård eller boende inom socialtjänsten.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att föreliggande förslag innebär en större likställdhet mellan barn som har underhållstöd och de som har efterlevandestöd samt ett förtydligande för socialtjänsten som underlättar rättssäkra bedömningar avseende det grundläggande behovet av försörjning för barn och unga. De föreslagna övergångsbestämmelserna får dock konsekvenser som inte blivit belysta i förslaget. Det vore därför rimligare att förslaget slutdatum gällde utan övergångsbestämmelser.

YttrandeArbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning

Arbetsmarknads och socialförvaltningen delar uppfattningen om att det är behövligt att harmonisera efterlevandestöd med underhållstöd. Föreliggande förslag innebär en större tydlighet för socialtjänsten vilket underlättar rättssäkra bedömningar avseende det grundläggande behovet av försörjning för barn.

Då barn är placerade i dygnsvård har föräldern en ersättningsskyldighet för deras dagliga försörjning som motsvarar underhållstödet. Efterlevandestödet utgår till barn med avliden förälder som kompensation för underhållstödet i de fall barnpension saknas eller är otillräcklig. Det innebär att den avlidne förälderns underhållsskyldighet bekostas från staten. För de barn som är dygnsplacerade av socialtjänsten bekostas deras dagliga försörjning av kommunen vilket gör att det utgår två ersättningar med samma syfte. Då efterlevandestödets syfte är att det ska användas till barnets uppehälle är det rimligt att det inte utgår under samma tidsperiod som vården pågår.

De barn som enligt nu gällande bestämmelser har efterlevandestöd behåller sina medel under vården vilket innebär ett sparande inför framtiden. För de barn som placeras efter lagändringen kommer förslaget innebära en avsevärd negativ förändring i förhållande till deras ekonomiska möjligheter när de lämnar vården. Denna konsekvens för enskilda barn har inte uppmärksammats i förslaget. Inte heller har konsekvenserna av de övergångsbestämmelser som föreslås uppmärksammats vad gäller olikheter beroende på när barnens placering påbörjas. En familjehemsplacering kan pågå under hela barnets uppväxt vilket innebär att de barn som placeras i december 2021 kan erhålla upp mot 20 års efterlevandestöd som egna medel medan ett syskon som placeras månaden efter inte erhåller några medel alls vilket kan leda till ojämlika förhållanden.

För att stabilisera vården för barn i familjehem är socialtjänsten skyldig att efter tre års placering överväga om vårdnadsöverflyttning till familjehemmet. Vid vårdnadsöverflyttning upphör vården och barnets egna ekonomiska resurser ska bidra till dess uppehälle vilket innebär efterlevandestödet. Nuvarande bestämmelser innebär ett hinder för vårdnadsöverflyttningar då familjehemmen inte vill att efterlevandestödet används för den dagliga försörjningen och därmed gör att barnets sparande blir lidande. Den föreslagna ändringen kommer att ta bort den ekonomiska skillnaden mellan barn i vård och de som är vårdnadsöverflyttade. Detta kommer att underlätta framtida vårdnadsöverflyttningar och bidrar till att barnens situation blir säkrare. Dock innebär övergångsbestämmelserna ett fortsatt hinder för vårdnadsöverflyttning av de barn som placeras inom tiden för övergångsbestämmelsen.

Då efterlevandestödet ska kompensera för en otillräcklig barnpension borde även frågan om barnpension belysas ur rättvisesynpunkt. Barnpensionen som är en statlig ersättning, har samma syfte som den kommunala ersättningen då ett barn får dygnsvård, d.v.s. att bidra till den dagliga omkostnaden. Det innebär att det på samma sätt som med efterlevandestödet utgår två ersättningar ur allmänna medel för samma ändamål.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]